

Kisszünet

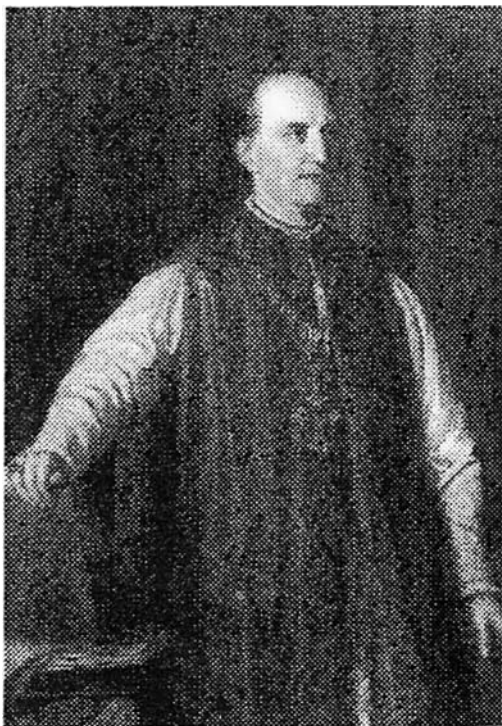
Az ipolybalogi alapiskolások lapja
2003. október

V. évfolyam

1. szám

Kedves gyerekek!

Bizonyára sokan vannak közöttetek, akik még emlékeznek 2000. november végére, arra a napra, amikor iskolánk ünnepélyesen felvette Ipolyi Arnold nevét. E neves személyiségnek, a tudós püspöknek és műgyűjtőnek a napokban volt évfordulója, mégpedig születésének 180. évfordulóját ünnepelhattük. Ebből az alkalomból iskolánkon Ipolyi Arnold Emléknapot szervezünk, melynek célja tisztelni iskolánk névadója előtt, megemlékezni a munkásságáról valamint szórakozást és kikapcsolódást nyújtani iskolánk tanulóinak. Reméljük, mindenki megtalálja majd a kedvére való foglalkozást, és nagyon jól fogjátok érezni magatokat ezen a napon!

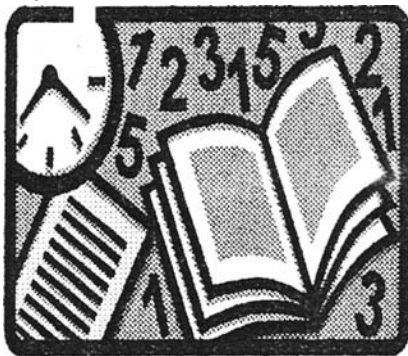
Ipolyi Arnold (1823 - 1886)

Ipolyi Arnold a 19. századi magyar néprajztudomány legfontosabb alakja, az első magyar mitológia összeállítója, történész és műgyűjtő, püspök és kutató. A Magyar Történelmi Társulat megalapítója (1867) és elnöke, a Kisfaludy Társaság (1867) és a Magyar Tudományos Akadémia (1870) tagja, a Szent István Társulat alelnöke (1869), az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat elnöke (1880), az esztergomi Keresztény Múzeum és a budapesti Szépművészeti Múzeum gyűjteményének megalapozója, a Századok című történelmi folyóirat szerkesztője. 1818. október 18-án született, egyesek szerint Ipolykeszin, mások szerint Disznópusztán. Édesapja Stummer Ferenc főszolgabíró, édesanyja Szmrecsányi Arzénia. Az Ipolyi nevet Ipolyi Gáspár esztergomi kanonok iránti tiszteletből vette fel. Gyermekkorát Ipolykeszin töltötte, majd Korponán, Selmecebányán, a pozsonyi Emericumban és a bécsi Pázmáneumban tanult. A Komárom melletti Szentpéteren, majd Zohoron, később a törökszentmiklósi parókián volt plébános. 1863-tól egri kanonok, majd borsmonostori apát, 1871-től besztercebányai, 1886-tól nagyváradai püspök. Főműve a Magyar Mythologia (1854), amelyet a Kisfaludy Társaság pályázatára írt. Ebben a művében a régi magyarok vallását, annak emlékeit kutatta népdalok, balladák, népmesék, mondák, babonák és népszokások nyomán, amelyeknek többségét ő maga gyűjtötte. Több mint ezer szöveget gyűjtött össze, amelyek felbecsülhetetlen kincset jelentenek ma is, hiszen a régi néphagyományok többsége mára kiveszett. Ipolyi tanulmányt írt a középkori Magyarország földrajzáról, a zsitvatoroki békekötés történetéről, a középkori építészetéről, a magyar szent királyok mellszobrairól és ereklyetartóiról, a középkori szobrászat és építészet emlékeiről. 1862-ben Henszlmann Imrével és Kubinyi Ferencsel Konstantinápolyba utazott, ahol Mátyás király híres kódexei, a Corvinák közül tizenötre bukkantak rá. Megindította a Régi Magyar Egyházi írók Tárat, amelynek első kötetében Veresmarti Mihály írásait közölték. 1880-ban fegyveres őrizet alatt vizsgálta meg a Szent Koronát, amelyről rajzokat is készíttetett. 1886. február 18-án nevezték ki nagyváradai püspökké. Itt, Nagyváradon halt meg ugyanazon év december 2-án. Földi maradványai a nagyváradai székesegyház kriptájában pihennek. Nem véletlenül írták róla: „a nemzeti kultúra minden fontosabb kérdésében hallatta szavát (...) a hazai művelődés lelkiismeretének legtisztább tolmácsa volt!"

TANKÖNYVEIM PANASZA

Én a zenekönyv vagyok. A gazdám nem becsül meg. Mindig belém rajzol valamit. Ha pedig nem figyel, másról másolja a feladatot, nem belőlem nézi ki. Csak akkor vagyok jó neki, mikor belőlem írja ki a szöveget. A zenefüzetét bennem tárolja. Otthon, amikor bepakol másnapra, engem bedob a szekrénybe. A házit nem hajlandó megcsinálni. Egy pár lap ki is szakadt belőlem, de ő nem ragasztja vissza. Egyszer, amikor unatkozott, velem verte az asztalt az órán, és szurkált a körzőjével. Bárcsak valami zeneóra-szerető lennék, mert ő azért bánik mert nem szereti a zeneórát, könyvön megfelelő borító rajtam van nagy. Mikor lejön nem képes visszahúzni. De tanító néni jön megnézni, utána vége a pár percnak, és sem néz.

És én mit szólok? - szól a szlovákkönyv. Én négy nap

így velem, Minden má van, csak a borító, mikor a elrendez. D többé belém

szolgálók

neki, és mégis bennem hordja a füzetét és a szótárát. Vadiúj vagyok, és nem veszi észre. Oda rak, ahová az öreg könyveket. Ha tartalmat kell írni, aláhúzza ceruzával a soraimat. Mikor eljön a szerda, bedob a szekrénybe. Legalább rám rakott borítót, de mit szóljon a munkafüzet? Hisz be sincs borítva, és összevissza firkálta őt. Már nagyon várta ezt a füzetet, mert benne kellett volna lenni a könyv olvasmányait tartalmazó szótárnak, de végül csalódott, mert nem volt benne. Ugyanúgy bánik velem, mint velem, pedig ő csak egy munkafüzet. Bezzeg az irodalomkönyvet megbecsüli, pedig ő is olyan fiatal, mint én. Őbenne nem hordja a füzetet. Nem húzogatja alá. Be van csomagolva, és nem is dobálja. Persze így könnyű, mert szereti a magyart. A matekkal is úgy bánik, mint a hímes tojással. Bízom benne, hogy jövőre egy rendes tanulóhoz kerülök, aki nem bennem hordja a füzetait, hanem a füzettartóban, és aki nem dobál, hanem megbecsül, és kiradírozza a firkákat. Egyik szlovákkönyvnek sem ajánlom, hogy a mostani főbélrómhöz kerüljön, mert akkor egy évet szenvedni fog. Remélem, túlélem ezt az évet.

(Cseri Gábor, 7. osztály)

Nyári élmények

Iskolánk tanulói kétnapos jutalomkiránduláson vehettek részt a Balatonon.

Most az egyik résztvevő beszámolóját olvashatjátok:

„2003. június 5-6-án egy jutalomkiránduláson vettem részt az iskola további 40 tanulójjával együtt. Csütörtökön reggel indultunk. A határt Balassagyarmatnál léptük át. Nagyon sok helyen megálltunk, pl. Gárdonyban, ahol megtekintettük a Gárdonyi Géza-emlékházat, Kápolnásnyéken, Vörösmarty Mihály szülőfalujában, Székesfehérváron, a magyar királyok koronázó templomának és a királyi temetők romjainál, Veszprémben, ahol megnéztük a várat. Este kb. 7 óra körül értünk Balatonszepezdre, ahol egy gyermektáborban aludtunk. Mindenki elfoglalta a szobáját, és vacsorázni indultunk. Utána még lehetett játszani, szórakozni. Mi sokáig nem tudtunk elaludni, kártyáztunk, beszélgettünk, viccelődtünk, aztán valahogy mégis elaludtunk. Az étteremben, ahová jártunk, mi terítettünk meg a reggelihez. Reggeli előtt Molnár Barnabás tanító bácsi bejelentette, hogy nem megyünk fürödni, mert nem aludtunk el időben. Mindenkinek rossz lett a kedve. Reggeli után azonban közölte, hogy az egész csak átverés volt. Utána fürödni mentünk. Délután 4 óra körül indultunk Tihanyba, az apátsági templomba. Utána hazafelé vettük az irányt. Mindenki fáradt volt és álmos, de a buszban ehhez képest nagyon jó volt a hangulat. Pesten még megálltunk egy áruházban. A főváros nagyon szépen ki volt világítva. Ezután már tényleg csak a hazautazás maradt. Majdnem éjfél volt, mire hazaértünk. Ez a kirándulás életem egyik legszebb élménye volt.”

(Hrasko Viktória, 9. osztály)

Iskolánk két diákja, Lócse Mária és Veszlik Gábor nyáron környezetvédelmi táborban vettek részt Terényben. Most Lócse Mária írása következik az ott szerzett élményekről.

„Nagyon megörültem, amikor megtudtam, hogy én is részt vehetek a terényi környezetvédelmi és természetvédelmi táborban. A tábor 2003. június 30-tól július 6-ig tartott. Hétfőn délben érkeztek meg a diákok. Kicsomagoltunk, majd megismerkedtünk egymással. Ezután elgyalogoltunk Kiskérpusztára, ahol Szent-Györgyi Albert, a Nobel-díjas magyar tudós gyermekéveit töltötte. A birtokhoz tartozó magánépület még áll. A táborban nagyon sok új dologgal ismerkedtünk meg: szövéssel, kecskesajt készíttéssel, sok növényvel és C-vitamin vizsgálattal. Az egyik éjjel csillagtúrán voltunk, ahol sok csillagképet figyelhettünk meg. Mézeskalácsokat is készítettünk, de előtte a ménekről

hallgattunk meg előadást. Pénteken korán reggel ébresztettek bennünket, mert előttünk állt a szandai vár meglátogatása. Visszafelé pedig lovagoltunk Szandán. Délután csacsifogattal körbejártuk Terényt. Az utolsó este szalonnát sütöttünk. Vasárnap délután jöttek értünk. Nagyon örülök, hogy részt vehettem ebben a táborban, mert jól éreztem magam."

(Lőcse Mária, 9. osztály)

Az Oroszlányban rendezett nemzetközi történelmi vetélkedőn iskolánk diákjai első helyezettek lettek. Itt kapták jutalomként a Magyar diákok és tanárok találkozóján való részvételt, amely tulajdonképpen egyhetes táborozást jelentett Sátoraljaújhelyen. A csapat tagjai Bálint Marietta, Básty Tímea és Veszlík Gábor voltak. Ma már csak Tímea iskolánk tanulója, így ő számol be az egyhetes táborozásról.

„Június 11-én pénteken délelőtt indultunk a nagy útra. Az iskolától személyautóval mentünk a szomszéd faluba, ahol távolsági autóbusszra szálltunk fel. Az út hosszú és fárasztó volt. Kora este érkeztünk a találkozó helyszínére, Sátoraljaújhelyre. Este finom vacsorát kaptunk, utána pedig elvonultunk kipihenni az utazás fáradalmait. Másnap, szombaton reggel volt az ünnepélyes megnyitó a Magyar Kálvárián. Ezt koszorúzás és tisztelgés követte Széphalomban, Kazinczy Ferenc sírjánál. Az est folyamán Wass Albert-verseket hallgattunk meg. A vasárnapi programok iránt nagy volt az érdeklődés. Mivel idén ünnepeljük a Rákóczi szabadságharc 300. évfordulóját, megtekintettük II. Rákóczi Ferenc szülőházát Borsiban. Delelőt istentiszteleten vettünk részt, ebéd után pedig sportvetélkedők voltak. De mindenki az esti programra készült, amikor a Bikini együttes adott élő koncertet. Másnap reggel egy kicsit tovább aludtunk, de mikor megtudtuk, hogy milyen sportversenyek lesznek, mindenki frissen és vidáman kelt. Ebéd után művészettörténeti előadások voltak, este pedig történelmi túrát tettünk a Magas-hegyre. Az est fő meglepetése a táncház volt, ahol mindenki jól érezte magát. A következő napon hajókirándulás volt, sétahajóval utaztunk Sárospatakról Tokajba. Sárospatakon várnézés és pincelátogatás gazdagította a programot. Este pedig Tokajban vendégeskedtünk. A szerdai és egyben utolsó napon történelmi és művészeti előadások voltak. Este fogadalomtétel volt a Kálvárián, majd ezt követte a búcsúest. Július 14-én csütörtökön reggeli után indultunk haza. Felejthetetlen volt ez a hat nap, amely alatt új barátokat és ismeretségeket szereztünk."

(Básty Tímea, 8. osztály)

Versenyek, eredmények

A 2002/2003-as iskolai évben tanulóink nagyon sok versenyen vettek részt, és értek el jó eredményeket.

Ezekből most a teljesség igénye nélkül említünk néhányat:

A **sport-** és ügyességi versenyek közül iskolánk tanulói sakk- és futballversenyen, asztalitenisz-bajnokságon, honvédelmi öttusán és a járási lövészliga versenyein vettek részt. Nagyon szép eredményt értek el a Járási lövészbajnokságban, itt Nagypál Róbert az egyéni verseny 2. helyezetteje lett, Sztruhár Szimona a lányoknál, Varga Róbert pedig a fiúknál 3. helyen végzett. A csapatversenyben szintén a 2. helyet szerezték meg.

A **szavaló- és prózamondó** versenyeken szintén sikerrel szerepeltek diákjaink. Részt vettünk a dejtári Mikszáth Kálmán Prózamondó

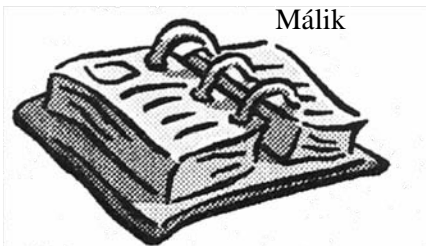
Versenyen, az Anyanyelvünk összeköt vers- és prózamondó versenyen Ipolyságon (itt Valentini Gábor az 1., Gyebnár Gábor pedig a 2. helyet szerezte meg), továbbá a Tompa Mihály Országos Vers- és Prózamondó Versenyen. A kerületi fordulóra Zselízre a járási forduló 1. és 2. helyezettei jutottak, a mi iskolánkából hét tanuló: Gyebnár Gábor, Stutika Noémi, Sztruhár Patrik, Krupčiak Olivér, Básty Tímea, Nikoletta és Szabos Zsuzsanna.

A Szép magyar beszéd elnevezésű versenyen Básty Tímea a járásiból továbbjutott a kerületi fordulóra.

Részt vettünk a Poznaj slovenskú reč járásí fordulóján.

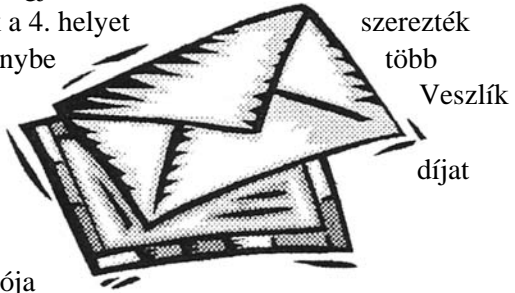
A **történelmi** témájú versenyek közül figyelemre méltó eredményt értek el diákjaink az Oroszlányban megrendezett II. Rákóczi Ferencről szóló versenyen, ahol első helyezettek lettek. A csapat tagjai Bálint Marietta, Básty Tímea és Veszlík Gábor voltak Ugyanebben a témában egy Ipolyvarbón megrendezett versenyen szintén győzedelmeskedtek. A csapat összetétele a következő volt: Bálint Marietta, Veszlík Gábor és Deák Aranka.

A **Katedra** folyóirat levelezői versenyében egy irodalomcsapat és egy történelemcsapat jutott be az országos döntőbe Dunaszerdahelyre. Itt a Básty

Málik

Tímea, Lőcse Mária, Saróka Katalin összetételű irodalomcsapat az előkelő 3. helyen végzett. A történelemcsapat tagjai Bálint Marietta, Deák Aranka és Ogorodnyikova Okszana voltak, ők a 4. helyet szereztek meg. A matematikai levelező-versenybe több tanuló is bekapcsolódott. Közülük Veszlík Gábor jutott be az országos döntőbe, és ott a 9. helyével a 3. díjat szerezte meg.

Most Básty Tímea élménybeszámolója következik, aki az orosz lányi verseny első helyezett csapatának tagja volt. „... Oroszlányba utaztunk egy történelmi vetélkedőre. Ez a verseny II. Rákóczi Ferenc életéről szólt. Odaérve lementünk vacsorázni a közeli vendéglőbe, majd egy rövid séta keretében megnéztük Oroszlány városát. Miután visszatértünk a szállásra, összeismerkedtünk a batorkeszi csapattal. Már izgatottan vártuk a másnapi versenyt, és másról nem is tudtunk beszélni csak erről. Nem tudtuk, mit tartogat számunkra a holnap. Másnap reggel lementünk megreggelizni, majd indultunk a versenyre. A verseny két fordulóból állt. Az első fordulóban egy tesztet kellett kitölteni. A második fordulóban kuruc dalokat kellett gyűjteni és egyet ezek közül elénekelni. A verseny után kis idő elteltével következett az eredményhirdetés. Bár csapatunk nem igazán bízott magában, meglepetésünkre mi lettünk az első helyezett. Nyereiményünk 3000 Ft, egy-egy póló és könyvek voltak. Felejthetetlen volt ez a két nap. Sok tapasztalatot és barátot szereztem.”

/Básty Tímea/

AZ ÉN KUTYÁM

Az én kutyámat Alinának hívják. Ő egy gyönyörű állat, fehér fekete pöttyökkel. Közepes termetű. Kicsit öreg szegény, de én azért így is szeretem. Mindig szomorú, ha elmegyek, és ő nem jöhet velem. Sokat járunk sétálni. Persze nagyon kell rá vigyázni, hogy el ne szaladjon, mert már nem egy embert megharapott. Ennek ellenére ő a család kedvence. Ő az én kis kedvencem.

(Zolcer Mónika, 6. osztály)

A KAKAS

A kakasok lehetnek szelídek, de vannak harcias kakasok is. Egyik kakasunk olyan, hogy a másik kakastól is fél, és mikor engem meglát, menekül. A kakasoknak szép színes a tollazatuk, de van olyan kakasunk is, amelyik fekete pöttyös. A kakas nagyon szeret szabadon élni a tyúkokkal. Nekünk két kakasunk van, és ők jól megegyeznek egymással. A mi kakasaink hajnali háromkor kezdenek kukorékolni, és négy órakor már az udvaron vannak. A kakas háziállat, de szeret csatangolni is. Ha fölidegesítik őt, vagy támad, vagy elkukorékolja magát. A kakas azt is tudja, mikor kell enni. Én, amint kiöntöm a búzát, mindjárt ott terem.

(Rimóci Dominik, 6. osztály)

Kisszünet - szerkesztik az ipolybalogi Ipolyi Arnold Magyar Tanítási Nyelvű
Alapiskola tanulói

A szerkesztésért felel: Németh Ágota, Németh Zoltán

Kiadja: Ipolyi Arnold MTNY AI Ipolybalog